

EDİTÖR'DEN

Bu yılın ilk sayısını baharın son ayında, baharın güzellikleri arasında yaşamak zorunda kaldığımız büyük bir acıyla sizlere sunabiliyoruz. 663 sayılı KHK ile TTB başta olmak üzere sağlık meslek örgütlerine yönelik olarak gerçekleştirilmek istenen "hiçleştirme" saldırısı, kamu/özel ayırımı olmaksızın sağlık emekçilerinin çalışma koşulları, istihdam biçimleri ile ücretlerinde yaşanan geriye gidişler, bizzat Başbakan ve Sağlık Bakanı tarafından, halkın sağlıkla ilgili yaşadığı bütün sorunların nedeni olarak gösterilen sağlık emekçilerine yönelik gün geçtikçe artan şiddetin Gaziantep'te, otuzlu yaşlarının hemen başındaki Dr. Ersin Arslan arkadaşımızın öldürülmesine kadar ulaşmasıyla devam ediyor.

Baharın bu güneşli karanlığında tabip odalarımızın yönetim kadroları yenilendi. Birçok ilimizde EDTTB adayları yukarıdaki atmosferin etkisiyle de olsa gerek seçimlere tek liste olarak katılmak 'zorunda' kaldılar. TTB Merkez Konseyi ve diğer organları Temmuz'un ilk günü kurulacak sandıklardan çıkacak.

Böyle bir ortamda Toplum ve Hekim Dergisi de kendisini yenilemek, geliştirmek için iç tartışmalarını sürdürüyor. Bir örgütün yayın organı olmanın yanı sıra, bulunduğu alan ile ilgili akademik, ekonomi-politik ve siyasal gelişmeleri de izleyerek ve bunların sağlık sistemi ile ilişkisini kurarak, örgüte ve okuyucuya ulaştırma hedefi Dergi'nin benzerlerinden ayrıcalığını belirleyen önde gelen özelliği. Söz konusu tartışmaların temel hattını sizlerle paylaşabilmek için Onur Hamzaoğlu arkadaşımızın Haziran 2003'te kaleme aldığı bir yazıyı güncelliği nedeniyle aşağıda sizlere sunuyoruz.

"Toplum ve Hekim Dergisi 1978 yılında yayın yaşamına, "ÇIKARKEN" başlıklı yazıda yer alan "Toplumla hekim arasındaki çok yönlü diyalogu, bilimsel gerçeklerin ışığında sürdürmek amacındayız. Halk sağlığının her sorununu, ülkenin içinde bulunduğu durumu; incelemelerle, araştırmalarla ortaya koymak, temel hedeflerimizin başında gelecek. Beslenme, konut, ilaç gibi sorunların tüm yönleri, işçi sağlığı, ana-çocuk sağlığı, çevre sağlığı gibi çok boyutlu olgular dergimizde işlenecek. Tüm gerçekler hekimlere, halka iletilecek.Yazıların değerlendirilmesinde ölçütlerimiz, halka, topluma yararları, örgüt çalışmalarımıza yardımcı olması, meslektaşlarımıza ve topluma ileticeği mesajın önemi olacak.Çalışmalarımız bireysel görüşlerden çok, hep birlikte yapacağımız çalışmalarla oluşursa önemi artacaktır. Bireysel çalışmalar da, önemi, topluma katkısı ölçüsünde gerekli yerini alacaktır.Dergimizle hem kendi topluluğumuzu, hem de toplumumuzu ele aldığımız konularda bilimsel doğrulara, yeni aşamalara, daha geniş boyutlu düşünce ve davranışlara ulaştırmalıyız.Dergimizi yaratmak kadar yaşatmak da görevimizdir. Dergimizin sağlıklı yaşaması, yayın sürekliliğinin sağlanması abone sayısı ile orantılı olarak artacaktır.Başarı da başarısızlık da hepimizin olacaktır." sözleriyle başladı.

Kısa bir süre sonra gerçekleşen 12 Eylül askeri darbesiyle TTB'nin de faaliyetleri birçok demokratik kitle örgütüyle birlikte yasaklandığından dergimiz yayınına zorunlu olarak ara verdi. Bin dokuz yüz seksen dört yılında TTB'nin yeniden faaliyetine başlamasıyla birlikte Toplum ve Hekim de yeniden yayınlanmaya başladı. Ancak yeni dönemde yeni bir içerikle; klinik uygulamaları da içeren tıbbi konuların ağırlıklı olarak yer almasının yanı sıra, örgütün geneli yerine daha çok TTB-MK'nin kendi yazılarıyla şekillenen dergi içeriği kırkyedinci sayıya dek sürdü.

Toplum ve Hekim Dergisi'nin birinci dönemini örgütsel perspektifin, ikinci dönemini tıbbi-klinik perspektifin ağırlıklı olarak şekillendirdiği dönemler olarak adlandırabiliriz. Kırkyedinci sayı ile başlatabileceğimiz üçüncü dönem ise sosyal tıp perspektifinin ağırlığıyla tanımlanabilir. Örgütsel perspektifi de kapsayan bu dönemde, Toplum ve Hekim, doksanlı yıllardan günümüze TTB yönetiminde bulunan Etkin Demokratik TTB hareketinin ideolojik hattını tanımlayan TTB'nin tek yayın organıdır.

Dergi, sağlık alanının siyasallaştırılması üzerinden yaptığı kurgusunu eşitlik, özgürlük ve barış bileşeninde nihai bir hedefle birleştirme çabası taşımaktadır. Bu saik, TTB'nin de içerisinde yer aldığı diğer demokratik kitle örgütleri gibi üye bileşeninin çoğunlukla emegücünü satmak zorunda olanlara dayanan, dolayısıyla üst kimliğin (sınıfsal konumun) daha belirgin olduğu, öne çıktığı yapılar olması, dolayısıyla toplumsal ittifaklarını da yine aynı üst kimliğe sahip yapılanmalarla gerçekleştirme kararlılığından kaynaklandığından, ne konu ne de kapsam olarak hekimler ya da sağlık çalışanları ya da sağlık sektörüyle kendini sınırlayan bir alana sahip değildir. Aksine biraz önce ifade edilen saptamaların gerektirdiği şekilde, yaşamın bütün alanlarında sözü ve eyleminin olacağı kesişişlerin mevcudiyetini bilerek ve görerek üçüncü dönemdeki alanını ve ittifaklarını belirlemiştir. Yoluna bu belirlemelerin gerektirdiği araçlardan da yararlanarak, hem dergide hem de örgütümüzün diğer alanlarında gönüllü kolektif emeğe ve üretime dayanarak devam etme isteği ve çabasıdır.

Egemen ideolojiyi üretilmiş ideolojilerin bir arada bulunuşu, toplumu en geniş haliyle kavrayan ideoloji olarak tanımlayıp, resmi ideolojiden farklılığını belirlediğimizde, egemen ideolojiyi oluşturan bileşenlerin yalnızca egemen sınıfın ideolojisinden meydana gelmediğini de söylemiş oluyoruz. Toplumdaki var olan sınıf mücadelelerinin tarihsel süreç içerisinde şekillendirdiği siyasal-sınıfsal güç dengeleri söz konusu bileşenlerin hangi etki ve büyüklükte, nasıl ve ne şekilde bir araya geleceğini de belirler. Hem toplumun bütün üyeleri birer birey olarak hem de sınıflar, egemen ideolojinin hem üretiminde vardırırlar hem de etki alanında. Dolayısıyla, kişisel ve örgütlü üretimimizin egemen ideolojinin oluşumunda sınıftan yana eğilimi güçlendirebilmesi, şekillendirebilmesi söz konusu üretimleri ittifaklarımızı da kapsayan kitlelerle ilişkilendirebilecek siyaset tarzımız ile ilişkilidir. Siyasete araç olmayan bileşenlerin de, kitlelere ulaşamayan siyasetin de ideoloji alanında ne yeri ne de etkisi olabilir. Bunun için Toplum ve Hekim'in üretimlerinin egemen ideoloji alanındaki varlığı ve etkisi doğrudan TTB'nin siyaseti ve siyaset alanındaki yeri ve etkisi ile ilişkilidir.

Hem TTB hem de Toplum ve Hekim ile ilgili olarak tanımlanabilecek olan sorunların hemen hiçbirinin örgütümüzün ve dergimizin özgün sorunları olmadığını, aksine bu sorunların kaynağında özellikle seksenli yıllarla birlikte hem dünyada hem de Türkiye'de uygulanan ekonomik ve sosyal politikaların sonuçlarından bazıları olarak gerçekleşen; üst kimliklerin reddinin sağlanması ve yerine alt kimliklerin öne çıkartılması, makro paradigmanın mikro paradigmalara ikame edilebilmesinin sağlanmasıyla ortaya çıkan apolitizasyon ve pragmatizmin önemli bir rol oynadığını görüyoruz. Bunun için de derginin siyasal içeriği, maliyeti ve abone sayısı gibi başlıklardaki tartışmalarımızı ne dergi ne de örgütümüzün içeriğine daraltmadan yürütmeye özen gösteriyoruz."

Uzun yıllardır birlikte çalıştığımız arkadaşımız Tufan Kaan 2012 yılından itibaren bizlerle birlikte olamayacak. Katkıları için bir defa daha teşekkür ederiz.

Bu yılın ilk sayısını Aşı Dosyası olarak sizlere ulaştırıyoruz. Yaklaşık on yıl kadar önce yine bir dosya kapsamında incelediğimiz aşı alanındaki gelişmeleri bizlerle paylaşabilmek için Şafak Taner ve Feride Aksu Tanık arkadaşlarımız yoğun çaba harcadılar. Hepimizin yararlanacağı ve aşıyla ilgili 'eskimiş' bilgilerimizi yenileme şansı bulacağız. Konuyla ilgili gelişmeler geniş kapsamlı olunca yazıların sayısı da içeriği de oldukça arttığından gelecek sayımızda da aşı dosyamız kapsamındaki yazılarımızı sizlerle paylaşacağız.

Yeni bir yıla daha hep birlikte merhaba...